

KUNSTEN Å BYGGE SIN EGEN GUD

Bokomtale

Forfatter: Per Henrik Gullfoss

av Anne Lise Bårtvedt

Før jeg ga meg i kast med denne bokomtalen lot jeg folk med forskjellig tro og ikke-tro lese boken. Flere regner nå sin oppfatning før og etter å ha lest ” Kunsten å bygge sin egen gud”.

En herlig bok å bli glad av. Innledningen fikk gapskratten fram. Her har forfatteren rettet brannslangen mot helvete og ikke bare slukket brannen, men fått frem en behagelig temperatur! Hør hvordan:

“Da jeg var liten følte jeg meg beroliget når det gjaldt tanken på å komme til helvete. Min far var ingeniør og hevdet at alle de varmetekniske problemene i helvete var løst for lenge siden, fordi alle ingeniørene kom dit etter døden. Denne praktiske metoden for å løse problemer i helvete (send ingeniørene dit) bør jo enkelt kunne overføres til gud og det guddommelige. Av forskjellige grunner, som jeg siden skal komme inn på, kunne jeg dessverre ikke godta det bildet av gud som var allment tilgjengelig i samfunnet. Det ble ganske tidlig min personlige overbevisning at jeg faktisk heller ville være i helvete sammen med synderne, enn å sitte på en sky i himmelen og høre kjedelig harpespill. Bare det å måtte tilbringe evigheten sammen med de gjengse kristne bedehusmenneskene ga meg en sterk mistanke om at noen hadde snudd det hele på hodet. Den pietistiske nytelsessfrie, intolerante og gledeløse himmelen var egentlig en versjon av helvete. Og hvis himmelen var et så grusomt sted å være, så kunne det jo vise seg at man hadde tatt

feil når det gjaldt helvete også. For meg som nordmann høres jo et sted med mye jordvarme og lidenskap som et ganske så trivelig sted”.

Den lette og muligens respektløse tonen kan trolig virke blasfemisk for noen. Men som Per Henrik Gullfoss (PHG) selv sier - tiden er kommet for å ta et oppgjør med fundamentalister som har tatt monopol på den guddommelige sannhet og mening.

Temaet er alvorlig nok, men fortellerstilen, forfatterens kunnskap, innsikt og fantasi gjør boken svært lettlest og underholdende. Og hvorfor skal gravalvoret ta oss overalt hvor emnet er

Dette er en utrolig fin bok. Den er så spennende at den nok blir lest i en fei. Det skulle ikke forundre meg om den snur opp ned på tidligere forståelse av gud. At man danner seg et mye bedre og positivt bilde enn man kan forestille seg. Godt gjort, Per Henrik Gullfoss!!!

religion og lignende?

Ikke la deg lure av bokens humor, PHG er seriøs nok. Han har solid bakgrunn og vet hva han snakker om. Han er cand.phil. fra Oslo universitet med religionshistorie storfag i fagkretsen. Mye tid er brukt til å tenke og resonnerer og vil være til nytte for leserne. Det som det ville ha tatt oss et helt liv å finne ut, det har Gullfoss hjulpet oss et godt stykke på vei. Hverdagen er så travelt at det viktigste ofte blir forsømt.

En trenger heller ikke være spesielt interessert i religion for å ha utbytte av å lese boken.

“Kunsten å bygge sin egen gud” vil være midt i blinken for de fleste. Ikke bare for de som har pådratt seg angst og usunn grubling på grunn av maktmenneskers bruk av dogmer, men også for de som ikke tror på noe spesielt.

Selv ble jeg sjarmert inn i en autoritær religion som lettpåvirkelig tenåring med det resultat at min ateistiske far i fortvilelse prøvde å hindre meg med datidens oppdragelse. Pryl. Dette pågikk i tre år helt til min bestefar grep inn. Han sa “La barnet være. Hun har en barnesykdom som vil gå over”. Denne barnesykdommen varte i tretti år, men det var verre å gå ut enn inn i denne sekten... De siste ti årene med frihet til å tenke selv har gitt meg visshet om at noen maktmennesker bruker nettopp religion til å manipulere andre...

Aldri har 80 sider lært meg så mye om religion opp gjennom tidene. F.eks. at det ikke var gud som skapte menneskene i sitt bilde, men omvendt, menneskene konstruerte gud i sitt bilde og forandret dette bildet i takt med deres forståelse av verden og seg selv. Dette gudsbildet er gått ut på dato og det er nå på tide å konstruere en gud som kan fremme de kvaliteter og tilstander som vi trenger. Tenk om vår forståelse av vitenskap var like dogmatisk som fundamentalistisk gudssyn, da ville jorden fremdeles være flat!

Det er min oppriktige mening at denne boken burde være allemannseie og aller helst pensum i skolene.

Som forfatteren påpeker er det **geografisk** betinget hvilket syn man har på sitt gudsbilde. En fanatisk troende på et sted på kloden ville trolig ha motsatt fanatisk syn om han ble født og oppdratt i en annen verdensdel. Med tanke på dette er det jo absurd å forfekte sin spesielle overbevisning som den eneste rette og sann tro...

Før jeg ga meg i kast med denne bokomtalen lot jeg folk med forskjellig

tro og ikke-tro lese boken. Flere regner nå sin oppfatning **før og etter** å ha lest ”Kunsten å bygge sin egen gud”. En eldre mann uttalte begeistret: ”Denne boken skal få en fast plass i bokhyllen, den skal leses om igjen flere ganger. Den er midt i blinken!” I utgangspunktet tok han motvillig imot den, han var lei av å bli tilbudt bøker som ”bare må leses”. En annen sa: ”Boken er svært interessant, den kullkaster det meste av min oppfatning av kristendommen”. Han var oppdratt i et kristent strengt hjem, nå er gudssynet hans basert på tillit og glede.

Hvor mange ganger har vi ikke stilt spørsmål som føles for problematisk å få svar på, f.eks. når gud er god, hvordan kunne da det onde oppstå? Dette og lignende spørsmål er gjerne høylytt diskutert over drinker, kaffe eller urtete. Vi ble ikke særlig klokere vel? Det tror jeg du vil bli etter å ha lest PHG's siste bok.

I fortiden forholdt det seg slik at menneskene ønsket å dyrke og behage den sterkeste og eneste rette gud og etter hvert ble det slik at denne guden krevde noe for å velsigne sine undersåtter. I de mest ekstreme tilfeller **menneskeofring**. Avskyelig og primitivt! Men er det så mye annerledes at gud ofret sin eneste sønn til seg selv for å frelse mennesker?

En revolusjonerende tanke fra PHG om kristendommens mest sentrale læresetning. Han føler vemmelse over å tilbe en person som hang blødende på korset med nagler gjennom armer og ben. Ikke sunt og oppbyggende, men makaber velting i lidelse og elendighet.

Urmoderen i fortiden ligner mest på Micheleng-mannen og ville etter dagens normer blitt anbefalt et lengre opphold på helseklinikk med streng diett. Nok et eksempel på forfatterens herlige sans for humor!

Boken er et oppkomme av klargjørende tanker og det vil gå et lys opp for noen og enhver. Hør bare: ”Noe av det mest tragiske med etablerte religioner og trossystemer er at de har en tendens til å si at dette er den absolutte sannhet om gud. Dette er hva menneskeheten kan forstå om gud. De hevder med andre ord å ha en absolutt sannhet om hvem og hvordan gud er. For meg blir det omtrent som at en tolvåring hevder at han/hun har den absolutte og endelige forståelse av hva sex egentlig er og dreier seg om fordi foreldrene har hatt en samtale eller to med ham/henne om sex. Med andre ord ganske absurd”.

Etter hvert oppstod også villedende tanker omkring den fysiske verden. At seksualitet og alt det jordiske skulle være mindre guddommelig. De fjernet seg mer og mer fra en

Aldri har 80 sider lært meg så mye om religion opp gjennom tidene.

totalopplevelse av det guddommelige og mange fysiske gleder ble forbundet med synd og skam, i verste fall som djevelens verk!

En annen tanke om temaet **fri vilje**: ”Tenk deg en far som sier til sine barn at dere skal gjøre akkurat hva dere vil, men hvis dere ikke gjør som jeg vil, så kommer dere til å pines og tortureres i all evighet. Gjett om barnevernet ville grepet inn i våre dager!

Det er nesten synd at ikke det kosmiske barnevernet grep inn ovenfor menneskene, fordi troen på denne psykopatiske gud har påført våre individuelle og kollektive sjeler så stor skade at det er en drøy jobb som gjenstår for å helbrede menneskehetens

åndelige kvestelser og senskader” Boken gir en interessant fremstilling av hvordan **kvinnesyntet** forandret seg fra ”moderen” til noe annenrangs på det guddommelige plan. Hun ble en slags **fru gud** som måtte bruke kvinnelist for å få makt gjennom menn. Gud ble også fremstilt som en mann og hvit ”så negere og folkeslag med andre farger og fasonger nådde ikke helt frem i konkurransen. Det samme gjaldt selvfølgelig homofile og den slags merkverdigheter”.

I utgangspunktet er **alt som finnes gud**, sier PHG. Men svært mange har problemer med å se at gud finnes i et dyr eller tre og at dyr og trær er besjelet. ”Menneskene har som nevnt en tendens til å bruke naturen og de andre skapningene her på jorden som sine slaver og ser gjerne på seg selv som jordens herskere og skapningens øverste mål”. Litt senere i resonnetet: ”Å si at et tre har mindre verdi enn et vanlig menneske, kan sammenlignes med å si at en mongoloid har mindre verdi enn et vanlig menneske. Siden alt er gud, så må også treet og insektene og alt som er, sees på som guddommelig. Samtidig er det viktig å huske på at treet er forskjellig fra mennesket”.

De mest ugudelige på jorden er de fanatiske og intolerante religiøse som hevder at deres gud er den eneste sanne, sier forfatteren. ”mange av de som ikke tror på gud har gjennomskuet dette og foretrekker å ikke ha noen gud, fremfor å ha en gud som er maktsyk, smålig, surmavet og intolerant. De vet ofte hva gud er i sine hjerter, men klarer ikke å finne et passende gudsbilde for sin egen bevissthet”.

Boken gir oppskriften på hvordan menneskene kan gi slipp på hatet og la **kjærligheten** slippe til. Det er kun disse to muligheter. Enkelt og overbevisende!

Hva er så gud? Hvordan kan gud best beskrives? Forfatteren bruker lekende og lett en **elefant** som metafor. Når for eksempel noen vismenn fikk bind for øynene og skulle finne ut hva en elefant var, så mente den ene at den måtte være en trestamme (han tok rundt en av elefantens ben), en annen beskrev elefanten som en liten sak, (han fikk tak i halen) o.s.v. Slik mener noen at gud ikke kan være større enn deres egen begrensede forståelse mens i virkeligheten er alt man kan skjønne og mer til, gud.

Dette er en utrolig fin bok. Avsnitt om glede er rene terapier. Den er så spennende at den nok blir lest i en fei. Det skulle ikke forundre meg om den snur opp ned på tidligere forståelse av gud. At man danner seg et mye bedre og positivt bilde enn man kan forestille seg. Godt gjort, Per Henrik Gullfoss!!! •